A°. 1837. N°. 51.

Woensdag, den 28sten Junij.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Gouvernements Secretarij.

POSTKANTOOR.

Tot narigt van het publiek dient, dat Z. M. Transport-Schip *DORDRECHT*, gekommandeerd door den Kapitein Luitenant ter Zee COOPS, de reis naar *Holland* over *Curaçao* zal aannemen op Woensdag den 28 Junij aanstaande, en dat het Brieven paket voor gemelden Bodem bestemd, zal worden gesloten op voornoemde datum, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 26 Junij 1837.

De Post-Beambte,

D. VAN LENNEP CAMP.

Advertentien.

Aanbesteding.

De Administrateur van Financien, zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, aan den minst inschrijvenden aanbesteden, de *onmiddellijke* levering van:

(750) *Zeven Honderd Vijftig* oude Amsterdamsche Ellen wit LINNEN ⅞ breed.

(200) *Twee Honderd* Paren SCHOENEN voor Militairen;

op de conditiën en voorwaarden, welke voor de gegadigden, ten Kantore der Financieële Administratie ter lezing liggen, alwaar de verzegelde Inschrijvings-billetten vergezeld van monsters, zullen worden aangenomen tot aanstaande Zaturdag den 1sten Julij, des ochtends ten *negen* uren.

Paramaribo, den 27 Junij 1837.

Namens den Administrateur voornd.,

De Eerste Commies,

J. L. DE BIJE.

Particuliere West-Indische Bank.

(23478) De Secretaris bij de Hoofd-Directie der Bank voornoemd, daartoe behoorlijk gequalificeerd, brengt bij deze ter kennis van de Ingezetenen dezer Kolonie, dat er in gereedheid zijn gebragt en ter circulatie zullen worden gesteld *Billetten* van TWEE GULDEN; zijnde dezelven geteekend door de Ambtenaren J. G. W. BÄNFFER en A. WILDEBOER; — boven de gedrukte 2, ter linkerzijde van de billetten, is met kennelijke letters geschreven TWEE, terwijl bovendien nog, daarop, *perpendiculair met roode letters*, zijn geplaatst de woorden TWEE GULDEN.

Paramaribo, den 23 Junij 1837.

De Secretaris voornoemd,

N. G. VLIER.

(23475) Op Donderdag den 29sten dezer, des namiddags ten 4 ure, zal de CURATOR en WEESMEESTER bij het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, door den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen verkoopen:

Een *WOONHUIS* en *ACHTERGEBOUWEN*, staande op het Vereffpacht Erf La. D. No. 193, aan de *Keizerstraat*; aankomende den Boedel J. H. MEIJER.

Liggende de veil-conditiën en bewijzen van eigendom, ten kantore van den Curator en Weesmeester, *ter visie* voor een ieder.

Paramaribo, den 21 Junij 1837.

M. N. ARLAUD,

2de Commies.

De CURATOR en WEESMEESTER bij het Departement der *Onbeheerde Boedels en Weezen*, zal op Donderdag den 29sten dezer, des namiddags ten 4 uren, door den Vendumeester S. F. FLU, publiek doen verkoopen:

De *GOEDEREN* gevonden in de *desolate* Boedels: C. WALTHER; J. H. REGENBOGEN; M. HEIJMANS; J. P. BRANDON; J. H. HARKE; J. MONSANTO; A. FUCHS en MARIA M. OVERBIEL.

En vermits in die Boedels geene genoegzame Goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren niet kunnen worden opgeroepen.

Paramaribo, den 24 Junij 1837.

M. N. ARLAUD,

2de Commies.

(23480) *** Heden beviel zeer voorspoedig van eenen welgeschapen *ZOON*, Vrouwe C. L. SERRES, geliefde Echtgenoot van

V. W. DE VILLENEUVE.

Paramaribo, den 23 Junij 1837.

(23479) Opgisteren namiddag ten 3 uur, overleed zeer subiet, in den ouderdom van 32 jaren en 26 dagen, mijne hartelijk geliefde Echtgenoote ADOLPHINA JACOBA MARQUARD, na eene genoegelijke Echtverbindtenis van bijna *Elf* jaren. — Een ieder die haar deugdzaam en zachtmoedig karakter gekend heeft, zal gevoelen wat ik met hare grijze Moeder en verdere Familie in haar verlies.

Daar op uitdrukkelijke begeerte der ontslapene geene uiterlijke rouw zal worden aangenomen; zoo verzoeke van Brieven van rouwbeklag verschoond te blijven, daar deze mijne regtmatige droefheid slechts zouden vermeerderen.

Vrienden en Bekenden worden verzocht deze algemeene, tevens als bijzondere kennisgeving te willen aannemen.

Paramaribo, den 25 Junij 1837.

H. A. BUHK.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN:

Den 23sten dezer, het Schip de Beurs van Amsterdam, Kapt. C. van der Brift, van Amsterdam, laatst van New-York; hebbende 26 dagen reis.

Idem, de Nederlandsche Schoener Gezaghebber van Romondt, Kapt. E. Heijliger, van St. Martin, hebbende 16 dagen reis; Passagiers: den Heer W. Southworth; benevens vijf stuks Slaven, met namen: Robert, Pamelia, Philis, Lackey en Emma.

Nieuwstijdingen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 16 April.

De Duitsche bladen geven thans eene biographie van den beijerschen staats minister *von Rudhart*, die in den laatsten tijd geroepen is om den graaf *Armansperg* in het moeijelijke beheer der aangelegenheden van Griekenland te vervangen, en van wiens kunde en wijsheid men algemeen gunstige uitkomsten voor het lot van dit rijk verwacht. Wij laten hieronder een uittreksel uit genoemde levensschets volgen:

»*Ignatius Rudhart*, tegenwoordige staats minister van Griekenland en Beijeren, is den 12den Maart 1791 te Weismain, een stadje van den Boven-Main, geboren; zijn vader was daar directeur van policie. Hij heeft nog een broeder te Bamberg, die hoogleeraar in de geschiedkunde en vrij voordeelig bekend is door onderscheidene memoriën die hij over den toestand van Beijeren geschreven heeft en door eene levensbeschrijving van den staatskanselier *Thomas Morus*.

»*Ignatius Rudhart* volbragt zijne studiën te Landshut, alwaar hij in 1810 den graad van doctor in de regten bekwam, en in het volgende jaar, naauwelijks 20 jaren oud zijnde, werd hij door den groothertog, aartshertog *Ferdinand*, tot hoogleeraar in de geschiedkunde en het regt aan de hoogeschool te Würzburg aangesteld. Toen, in 1814, Tyrol aan Oostenrijk werd teruggegeven en Würzburg aan Beijeren, kwam, ten gevolge der gebeurtenissen, de baron *Lerchenfeld*, destijds eerste regerings-president te Insbruck; en thans minister van staat, te Würzburg terug; deze leerde aldaar den heer *Rudhart* kennen, en riep hem, toen hij door het ontslag des graven *von Montgelas* minister van financiën werd, te München bij zich en gaf hem den titel van raadsman des vice generaals; in 1819 werd de heer *Rudhart* tot staatsraad bij het ministerie van financiën en van koophandel benoemd. In 1823 werd hij naar Bayreuth gezonden, in hoedanigheid van directeur des bestuurs, en vervolgens naar Ratisbona, in 1826, om daar dezelfde functien waar te nemen. Hij is voor de derde maal getrouwd; is vader van eene talrijke familie en bezit een aanzienlijk vermogen. Op nieuwejaarsdag van 1832, begiftigde koning *Lodewijk* hem met het ridderkruis der Beijersche kroon en benoemde hem tot regerings president te Passau in den Neder-Donau kreits. Te Werdenfels heeft hij zich een prachtig buitenverblijf in eene zeer romantische streek laten bouwen. Sedert lang had de akademie van geschiedkunde te Munchen hem haar lidmaatschap aangeboden; in 1822, was hij commissaris der regering, en in 1825, 28, 31 en 34 blonk hij door zijne welsprekendheid in vier achtereenvolgende zittingen uit, en plaatste zich aan de spits van alle redenaars, waarop Duitschland kan bogen. Als meesterstukken van hem worden beschouwd de wets-ontwerpen op de civile lijst, dat op de begrooting

voor het krijgswezen, op de vrijheid van industrie en op de censuur; hij onderscheidde zich evenzeer door zijne kennis en geleerdheid in de geschiedenis van het publieke, als in die van het bijzondere regt. Men heeft aan hem te danken het groote statistieke werk over het koningrijk Beijeren, eene regtsgeleerde encyclopedie, aanmerkingen op de Napoleontische wetgeving, proeven van onderscheidene staatsregelingen, de geschiedenis der Beijersche Staten, eene verhandeling over de censuur der dagbladen en een aantal andere belangrijke werken, waarvan er verscheidene in andere talen zijn overgebragt.

»Gedurende zijn beheer te Ratisbona en te Passau, legde hij den grootsten ijver aan den dag voor de stoomvaart op den Donau, eene aangelegenheid die van zulk een groot gewigt voor beide die steden is; in één woord, hij besteedde zijne buitengewone groote geestvermogens aan al wat wezenlijk nut aan zijn land kon aanbrengen."

HET FRANSCHE CONSTITUTIONELE STELSEL.

Wij hebben niet, zoo als Frankrijk, eene vertegenwoordigende regering, waarvan de roep door geheel de wereld zou verbreid moeten zijn, dat zij in deugdelijkheid haars gelijken niet had dat de waarheden, welke hare constitutie verkondigde, voortaan voor elk zigtbaar wezen zouden, en dat derzelver bestendigheid het natuurlijk gevolg wezen zou van hare voortreffelijke eigenschappen. En evenwel hebben wij, Nederlanders, de Fransche staatswet noch van *Lodewijk XVIII*, noch die van *Lodewijk Philips* benijd. Was dat laauwheid, of eene zekere schroomvalligheid, om ook voor ons te wenschen en te bekomen, wat bij vreemden zóó hoog opgevijzeld werd? Gelukkig zijn de grillen naar ommekeer van zaken met het laatst de vorige eeuw voorbijgaan: de ingenomenheid met het vreemde is toen duur genoeg geboet geworden, en de kinderen van Nederland zijn het niet vergeten, welk treurig lot hunnen ouderen was opgelegd. Bij eene milde staatsregeling (wel te verstaan, wanneer die mildheid niet alleen *gereemd*, zooals veeltijds zelfs door de hooge staatsambtenaren geschiedt, maar wanneer men die mildheid ook uit de daden van het hoog bestuur ten duidelijkste mag leeren kennen;) vindt ons volk zich gelukkig, en is niet meer zóó tuk om het vreemde na te volgen en onbeproefd het voor zich te wenschen. En bij die grondwet, wier vrijgevige bepalingen wij zóó gaarne steeds nageleefd zien, worden de regten van het hoofd van den staat en van de natie omschreven en bepaald, maar treffen wij daarin niet aan een soort van minister-regering, zooals zulks in Frankrijk het geval is. Wij zeggen met opzet eene *minister-regering;* want het is ten onregte, te willen beweren, omdat de Koning der Franschen de ministers in hunne posten bevestigt, dat die lieden niet inderdaad het land regeren. Het is voorwaar eene heerlijke bestemming de koninklijke bezigheden te willen bepaald zien tot de keuze der ministers. Het Fransche motto is: *le Roi règne et ne gouverne pas;* en hetzij men dit wil vertolken met: *de Koning regeert maar bestuurt niet;* of wel overbrengt met: *de Koning regeert maar heerscht niet*, het komt altijd hierop neder, dat, volgens de uitlegkundigen van het Fransche charter, het hoofd van den staat geene andere inzage heeft van 's volks belangen dan voor de aanstelling zijner ministers. Met de daad echter, zijn de ministers niets anders dan de dienaren van den volkswil, en beteekent de koninklijke aanstelling niets, omdat die aanstelling zwichten moet voor eene afstemming van wet in de kamers, wanneer de ministers niet welgevallig aan dezelve zijn. Daaruit komen intusschen groote ongelegenheden voort, die nadeelig werken op den staat des lands en tegelijk in de gevolgen voor de kroon verderfelijk zijn. Voor de natie zijn de daaruit voortvloeijende ongelegenheden groot; omdat elke ministeriele combinatie zich een afzonderlijk stelsel vormt, en meermalen dadelijk afbreekt, wat door een voorgaand ministerie met zorg en moeite was opgebouwd; en de daaruit geborene onzekerheid geeft weinig klem en vertrouwen aan het bestuur des lands; maar diezelfde ongelegenheden kunnen nog nadeeliger werken voor de kroon, omdat die wisseling en onzekerheid der ministeriele bedieningen, bij het gedurig verdringen van vroegere gevolgde regeringsstelsels, de kroon bemoeijelijkt in de keuze en het aanstellen van ministers; welke gelegenheid meestal te baat wordt genomen; niet om het oordeel des konings in de wijze van regeren te volgen, maar om de toestemming van het hoofd van den staat af te dwingen voor stelsels, die hem door noodzakelijkheid, of door partijzucht, of door eigenbelangzoekende personen worden opgedragen. De staat van regeringloosheid, waarin de jongste ministeriele crisis Frankrijk heeft gebragt, de kuiperijen, het ambtbejagen en het afdingen of afpersen van voorwaarden, waarop men den Koning kennelijk maakte dat men het land wel besturen wilde, moeten noodzakelijk algemeen eenen verkeerden indruk veroorzaakt hebben. De langdurige crisis, die het nu bekende einde heeft genomen, heeft de zedelijke kracht van den nieuwen Franschen troon geschokt, en is zeer weinig geschikt, om de vastelands mogendheden vertrouwen in te boezemen, en om binnenslands de nieuwe dynastie meer invloed te bezorgen. — In ons land kennen wij dergelijke nieuwerwetsche staatkundige vindingen in de uitoefening van bestuur niet; maar het hoofd der natie is te verlicht, om niet te weten, dat zijne ministers, al volgen zij de staatkunde, door den Koning in 'slands belang aangewezen, echter verantwoordelijk zijn voor hunne handelingen; en de ministers zullen wel indachtig willen zijn, dat al schijnen zij vast te staan, als granietrotsen, de benoeming tot het minister-ambt altijd maar tot wederopzegging toe is; dat ook de natie in alles moet gekend worden, indien zij, getrouw aan eed en pligt, de staatsregeling willen onderhouden en naleven en verlangende zijn, dat hun bestuur steeds gezegend worde.

SPIEGELING.

Bij den vrede te *Utrecht* waren de twee hoofdpartijen van den voorgaanden oorlog niet verzoend. *Oostenrijk* wilde niet afzien van *Spanje*, en PHILIPS V niet van de provincien der Spaansche monarchie in *Italië* en de Nederlanden, die in het bezit van *Oostenrijk* gebleven waren. De Europische vrede, ondanks deze strijdige aanspraak, te behouden, ja denzelven te voltooijen, werd de hoofdtoeleg der Britsche diplomatie. Aan dezelve sloot zich, na den dood van LODEWIJK XIV, het kabinet van den Regent van *Frankrijk*, Hertog van ORLEANS, ten einde zijn regentschap en de bij den Utrechtschen vrede gewaarborgde Fransche troonsopvolging tegen PHILIPS V te beveiligen.

Zoodra nu PHILIPS V het oude regt der Spaansche kroon gewapenderhand vervolgde, terwijl hij in Augustus 1717 *Sardinië* op den Keizer bemagtigde, en zich gereed maakte om *Sicilië*, bij de tractaten te *Utrecht* aan den Hertog van *Savoye* verzekerd, insgelijks aan te tasten, traden *Groot-Brittanje* en *Frankrijk*, door de Tripelalliantie van 4 Jan. 1717 met de Republiek verbonden, tusschen beide.

Zij stelden de voorwaarden, op welke de vrede tusschen *Spanje*, *Oostenrijk* en *Savoye* zou moeten worden getroffen. Toen *Spanje* die verwierp, terwijl *Oostenrijk* en *Savoye* er zich in schikten, kwamen *Engeland* en *Frankrijk* tot dwangmiddelen. De Britsche vloot overviel de Spaansche bij *Sicilië* in Augustus 1718, en van April tot November van het volgende jaar zag *Spanje* zich te land door *Frankrijk*, en zijne kusten door de Engelsche zeemagt bestookt.

PHILIPS V deed eindelijk onder, en liet zich, bij verdrag van 20 Jan. 1720, de voorschrevene bedingen opleggen. Derzelver uitvoering zou, onder bemiddeling van *Engeland* en *Frankrijk*, op een congres te *Kamerijk* worden geregeld.

Doch de bemiddeling slaagde zoo weinig, dat *Spanje* en *Oostenrijk*, buiten dezelve om, zich onverwachts, bij de tractaten te *Weenen* van 30 April 1725, verdroegen, ja tegen de middelaars zamenspanden.

Deze gebeurtenis scheurde de Europische diplomatie in twee groote partijen; aan het hoofd der eene de Engelsch-Fransche, aan de spits der andere de Spaansch-Oostenrijksche coalitie; tot dat de voorbijgaande belangen, welke aan beide zijden een' band tusschen zoo ongelijksoortige elementen hadden geknoopt, vervuld of verzwakt of weder aan den hoogeren regel ondergeschikt waren.

De natuurlijke betrekkingen hernamen straks hare kracht, terwijl *Frankrijk* tot *Spanje*, en *Engeland* tot *Oostenrijk* naderde. Het was na de conventie te *Weenen* van 16 Maart 1731 beslist, dat *Frankrijk* en *Engeland* opgehouden hadden éene lijn te trekken. Twee jaren later verklaarde *Frankrijk*, niet meer door den Hertog van ORLEANS, maar door den Cardinaal DE FLEURY VOOR LODEWIJK XV geregeerd, den oorlog aan den Keizer.

Zoo *Engeland* daar geen deel in nam voor *Oostenrijk*, het was, dewijl het Engelsche ministerie duchtte, dat een krijg met *Frankrijk*, de partij van den Pretendent sterken, en aan de nieuwe Hannoversche Dijnastie een inheemschen oorlog berokkenen zou.

Hier werkte nog een zelfde drijfveer, van een bedreigden huishoudelijken toestand ontleend, als die, achttien jaren vroeger, den Hertog van ORLEANS de verbindtenis met *Engeland* had doen zoeken.

Schepen in Lading.

NAAR AMSTERDAM.

Het gezinkt Kofschip Catharina, Kapt. H. H. Bakker. Adres bij Degenhard en Kramer.

Het gekoperd Tweedeks Brikschip Paramaribo, Kapt. H. L. Kayser. Adres bij L. D. J. van Bommel.

Het Nederlandsch gekoperd Tweedeks Barkschip Suriname, Kapt. Reindert van der Mey. Adres bij J. L. Gellée.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Wilhelmina en Maria, Kapt. J. C. Atkes. Adres bij J. L. Gellée.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip de Jonge Lodewijk Anthonie, Kapt. R. Tjebbes. Adres bij J. J. Leijsner.

Het gekoperd Tweedeks Fregatschip Harmonie, Kapt. Dirk Spreeuw. Adres bij J. F. Faverey.

Stand der Maan.

2	*Julij*	*NIEUWE MAAN.*
11	»	*EERSTE KWARTIER.*
17	»	*VOLLE MAAN.*
24	»	*LAATSTE KWARTIER.*

Watergetijden.

		Hoog Water.		Laag Water.
28 *WOENSDAG.*	*'smor.*	2-33	*'s av.*	8-33
29 *DONDERDAG.*	»	3-24	»	9-24
30 *VRIJDAG.*	»	4-15	»	10-15
1 *ZATURDAG.*	»	5-06	»	11-06

Ter DRUKKERIJ van GEZUSTERS SERRES.